

Estyn response to the proposal by Caerphilly County Borough Council to expand the existing Trinity Fields School and Resource Centre, via a new building extension and outdoor play space with an anticipated completion date of September 2023.

This report has been prepared by Her Majesty's Inspectors of Education and Training in Wales.

Under the terms of the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 and its associated Code, proposers are required to send consultation documents to Estyn. However, Estyn is not a body which is required to act in accordance with the Code and the Act places no statutory requirements on Estyn in respect of school organisation matters. Therefore as a body being consulted, Estyn will provide their opinion only on the overall merits of school organisation proposals.

Estyn has considered the educational aspects of the proposal and has produced the following response to the information provided by the proposer.

Cyflwyniad

Mae'r cynnig gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.

Mae'r cynnig yn ceisio mynd i'r afael ag angen a nodwyd am gyfleusterau ychwanegol i fodloni'r galw cynyddol am leoedd a darparu ystafelloedd dosbarth ychwanegol, ardaloedd ymyrraeth arbenigol a gofod chwarae yn yr awyr agored ar gyfer disgyblion ag anghenion addysgol arbennig. Cynigir y bydd y cyfleuster ychwanegol yn cynnwys neuadd newydd a hyblyg, pwll hydrotherapi a chyfleusterau chwarae meddal i gynyddu'r ddarpariaeth ar y safle, a gwella bywydau'r disgyblion gyda darpariaeth na ellir eu cynnwys yn yr adeilad presennol. Byddai'r ddarpariaeth newydd hon ar gael ar gyfer defnydd cymunedol ar amseroedd addas hefyd.

Crynodeb / Casgliad

Mae'r cynigiwr wedi diffinio'n glir fanteision sefydlu'r ddarpariaeth a'r cyfleusterau ychwanegol hyn ar gyfer disgyblion a phobl ifanc sydd ag anghenion addysgol arbennig. Datblygwyd y cynnig yn unol â rhaglen yr awdurdod lleol i wella'i ddarpariaeth addysgol a diwallu anghenion plant a phobl ifanc ag anghenion addysgol arbennig. Mae'r cynnig hwn yn cynnig cyfle ar gyfer profiadau addysgol arbenigol i ddisgyblion a phobl ifanc ag anghenion addysgol arbennig mewn lleoliad yn eu bwrdeistref sirol.

Mae cyllid wedi cael ei neilltuo eisoes ar gyfer cyfran y cyngor o gostau cyfalaf y prosiect, a bydd yn cael ei ariannu ar y cyd gan Lywodraeth Cymru fel rhan o'u cylch gwaith yn gysylltiedig ag ysgolion yn yr 21^{ain} ganrif.

Mae Estyn o'r farn fod y cynnig yn debygol o wella'r ddarpariaeth addysgol bresennol ar gyfer plant a phobl ifanc ag anghenion addysgol arbennig.

Disgrifiad a manteision

Mae'r cynigiwr wedi rhoi rhesymeg glir ar gyfer y cynnig. Mae'r cynigiwr yn datgan yn glir fod y cynnig wedi cael ei wneud er mwyn diwallu anghenion nodedig newidiol a mwy cymhleth disgyblion ag anghenion addysgol arbennig sy'n byw yng Nghaerffili, gyda'r nod o sicrhau'r canlyniadau gorau posibl ar gyfer disgyblion. Uchelgais yr awdurdod lleol yw gwella'r amgylchedd i greu ysgolion yn yr 21^{ain} ganrif sy'n addas at eu diben. Mae'n ymddangos bod y cynnig yn nodi bod lle ar gyfer yr adeiladau newydd. Y safle arfaethedig ar gyfer lleoliad y gwaith yw darn o dir ger y safle presennol sy'n eiddo i'r awdurdod lleol ac a ddefnyddir at ddibenion hamdden. Mae'r tir dan sylw wedi'i ffurfweddu'n gae rygbi / pêl-

droed ar hyn o bryd, sydd ar gael ar sail “talw wrth ddefnyddio”. Fodd bynnag, bydd yr awdurdod lleol yn gweithio'n agos gyda'r clwb i edrych ar opsiynau posibl ar gyfer y 2 gae arall ar y safle, ac unrhyw gamau eraill sy'n cael eu hystyried yn briodol.

Bydd dylunio a rheoli'r gwaith yn cael cyn lleied o effaith ag y bo modd ar y prif gyfleusterau addysgu.

Mae'r cynigiwr yn diffinio'n glir beth mae'r cynnig yn ei olygu yn ymarferol, a'i fanteision disgwylledig. Bydd yr adeilad newydd arfaethedig yn darparu cyfleusterau ychwanegol i fodloni'r galw cynyddol am leoedd, a bydd yn darparu ymyrraeth dan do arbenigol a mannau chwarae yn yr awyr agored. Bydd y ddarpariaeth hon yn gwella'r ddarpariaeth a'r profiadau ar gyfer disgyblion.

Cynhaliwyd asesiad risg ynglŷn â rhoi'r cynnig ar waith, sy'n rhestru risgiau posibl, er enghraifft y broses gynllunio'i hun, effaith unrhyw gynllunio ar gost a rheoli prosiectau, a gwneud penderfyniadau. Fodd bynnag, nid yw'r asesiad risg yn nodi unrhyw ystyriaethau addysgol.

Hefyd, mae'r cynigiwr wedi ystyried yr anfanteision yn y cynnig o gymharu â'r sefyllfa bresennol. Ni fyddai cynnal y sefyllfa bresennol yn gwreiddu'r cyfleoedd o ran darpariaeth arbenigol yn y sir, ac ni fyddai'n lleddfu'r pwysau presennol i fynd i'r afael â'r galw am leoedd i ddisgyblion ag anghenion addysgol arbennig cymhleth, ychwaith.

Mae'r cynigiwr wedi darparu tystiolaeth briodol i ddangos ei fod wedi ystyried dewisiadau eraill yn lle'r cynnig presennol, ac wedi rhoi rhesymau da ynghylch pam mae'r rhain wedi cael eu diystyru.

Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth briodol i bellterau teithio rhesymol ar gyfer disgyblion sy'n debygol o fynychu. Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod yw'r unig ysgol arbennig yn awdurdod lleol Caerffili, ac felly mae'r dalgylch ar gyfer yr ysgol yn aros yr un fath. Felly, nid oes unrhyw effaith ar amser teithio presennol. Darperir cludiant priodol am ddim i'r holl ddisgyblion sy'n mynychu darpariaeth arbenigol yng Nghaerffili.

Mae'n ymddangos bod y cynigiwr wedi ystyried y graddau y byddai'r cynnig yn cefnogi'r targedau yn y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg cymeradwy. Mae'n nodi nad oes unrhyw dystiolaeth o alw gan rieni am ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd, gan nad yw'r ysgol wedi derbyn unrhyw geisiadau am ddarpariaeth o'r fath. Mae'r ysgol yn deall ei chyfrifoldeb i gofnodi iaith y cartref yr holl ddisgyblion, ac yn mynd ati i gynnig darpariaeth Gymraeg os yw'r Gymraeg yn cael ei siarad fel iaith y cartref. Mae'r ysgol yn cyflogi nifer o athrawon a chynorthwyrwyr addysgu sy'n siarad Cymraeg, ac o'r herwydd, mae'r pennaeth a'r awdurdod lleol yn hyderus y gellid cynnig darpariaeth effeithiol ar gyfer anghenion addysgol arbennig trwy gyfrwng y Gymraeg, pe bai angen. Fodd bynnag, nid yw'n glir p'un a fyddai'r addysgu a'r profiadau dysgu yn gwbl gyfartal o gymharu â'r ddarpariaeth cyfrwng Saesneg.

Agweddau addysgol ar y cynnig

Mae'r cynigiwr wedi rhoi ystyriaeth addas i effaith y cynnig ar ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth. Mae'r cynigiwr yn nodi'n briodol fod Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod wedi cael ei harolygu ddiwethaf gan Estyn yn 2019. Cafodd yr ysgol farn rhagorol ym mhob maes arolygu. Mae'r adroddiad yn amlygu lleoliad effeithiol iawn, gydag arweinyddiaeth gref, sy'n darparu darpariaeth a phrofiadau dysgu rhagorol i'r holl ddisgyblion. Mae'r cynigiwr yn awgrymu y bydd rhoi'r cynnig hwn ar waith yn sicrhau bod yr ysgol yn parhau i adeiladu ar ei harfer ragorol bresennol. Hefyd, mae'r

cynigiwr yn cyfeirio at y ffaith fod Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod wedi bod yn ysgol werdd yn gyson o dan broses categorieiddio ysgolion Llywodraeth Cymru. O ganlyniad i bandemig presennol Covid-19, mae categorieiddio cenedlaethol wedi'i atal.

Bydd y ddarpariaeth arfaethedig yn sicrhau parhad arbenigol ar gyfer disgyblion o 3 -19 mlwydd oed sydd ag anawsterau dysgu difrifol, anawsterau corfforol a meddygol, anawsterau dysgu dwys a lluosog neu anhwylderau'r sbectrwm awtistig. Hefyd, bydd y ddarpariaeth hon yn ychwanegu at, ac yn cefnogi, darpariaeth brif ffrwd anghenion addysgol arbennig ymhellach o fewn y fwrdeistref sirol. Yn ei dro, bydd hyn yn datblygu arbenigedd a gallu staff sy'n gweithio gyda phlant ag anghenion addysgol arbennig, a bydd yn fuddiol i'w safonau a'u darpariaeth.

Dylai dylunio a rheoli'r gwaith sicrhau cyn lleied o darfu â phosibl ar ddisgyblion a'r ddarpariaeth.

Rhagwelir y bydd y ddarpariaeth hefyd yn darparu mwy o gyfleoedd i weithio gyda rhieni a gofalwyr, ac yn darparu cymorth iddynt. Hefyd, bydd y prosiect arfaethedig yn hwyluso defnydd cymunedol o'r adeilad. Mae'n ymddangos y bydd y ddarpariaeth hon yn diogelu hyrwyddo cynwysoldeb yn y gymuned.

Mae'n ymddangos na fydd y cynnig hwn yn cael effaith andwyol ar Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Byddai'n ymddangos bod nifer gynyddol o ddisgyblion yn sicrhau swyddi staff. Mae'r cynnig hwn yn cefnogi'r potensial i ehangu darpariaeth a chefnogi dysgu a datblygiad proffesiynol ymhellach.